

Programma NVN voorjaarsconferentie

21 mei 2021

Neuropsychologische behandeling

10:00-10:15	Welkom
10:15-10:45	Prof. dr. Rudolf Ponds - Neuropsychologische behandeling: waar staan we nu?
10:45-11:15	Prof. dr. Caroline van Heugten - Niet Rennen Maar Plannen: een succesvol cognitief revalidatieprogramma met veel varianten
11:15-11:30	Pauze
11:30-12:15	Prof. dr. Jonathan Evans - Positive psychology interventions in neuropsychological rehabilitation
12:15-12:45	Pitches - presentatie van de 3 winnaars
12:45-13:45	Lunchpauze
13:45-14:00	Uitreiking Test- en Diagnostiekprijs en presentatie
14:00-14:30	dr. Esmee Verwijk - Neuropsychologische behandeling voor ECT gerelateerde cognitieve bijwerkingen. Valt er wat te behandelen?
14:30-14:45	Pauze
14:45-15:15	Prof. dr. Lenny Verkooijen - Efficiënte inrichting van routine zorg om te leren van iedere patiënt
15:15-15:45	Marthe Ford - De puzzel van een goede nachtrust na hersenletsel: wat zegt de wetenschap en hoe vertaal je dat naar de praktijk?
15:45-16:00	Afsluiting

Zie hieronder de abstracts en biografieën van de sprekers.

Neuropsychologische behandeling: waar staan we nu?

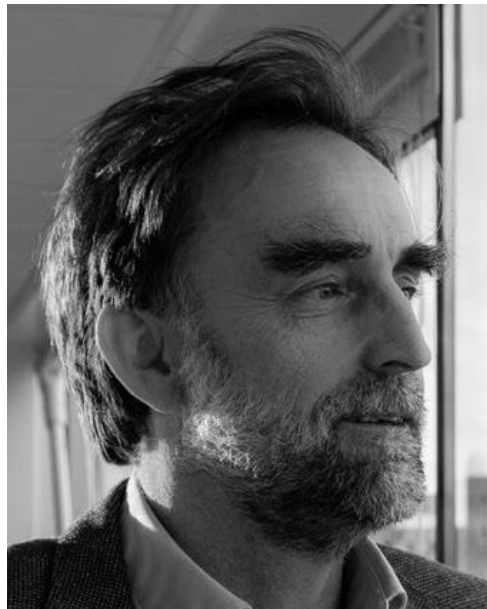
Prof. Dr. Rudolf Ponds

Amsterdam Universitair Medisch Centrum

In 2010 verscheen het boek *Neuropsychologische Behandeling*, gevolgd in 2016 door *Handboek Neuropsychotherapie*. In beide boeken wordt nadrukkelijk een pleidooi gehouden om meer neuropsychologische behandelingen, waarbij we prima leentjebuur kunnen spelen in de klinische psychologie en de psychotherapie. Ook was er de nadrukkelijk de oproep voor meer behandelonderzoek. Ik ga in op de vraag of we tegemoet zijn gekomen aan deze oproepen. Wat staat er nog open aan vragen en wensen. In hoeverre zullen we bij gebrek aan evidence-based neuropsychologische behandelingen moeten terugvallen op meer practice-based behandelingen. Daarbij de belangrijke vraag hoe bezwaarlijk dit laatste is.

Biografie

Prof. dr. Rudolf Ponds is klinisch neuropsycholoog, hoogleraar Medische Psychologie en hoofd van de afdeling Medische Psychologie van het Amsterdam-UMC. Hij heeft als klinisch neuropsycholoog gewerkt in het ziekenhuis, de revalidatie en de psychiatrie en daarbij altijd oog gehad voor de diagnostiek en behandeling van gedrags- en emotionele problemen die zich kunnen voordoen bij hersenletsel en dementie. De laatste jaren doet hij ook onderzoek naar symptoomvaliditeit. Hij is voorzitter van de Nederlandse Vereniging voor Gezondheidszorgpsychologie (NVGzP).

Niet Rennen Maar Plannen – een succesvol cognitief revalidatieprogramma met veel varianten

Prof. Dr. Caroline van Heugten

Limburg Brain Injury Center; Maastricht Universiteit; Maastricht Universitair Medisch Centrum

In 2010 hebben we met een subsidie van het ZonMw programma Innovatie in de revalidatie een behandelprogramma ontwikkeld getiteld 'Niet Rennen Maar Plannen' (NRMP). Op dat moment waren er diverse evidence-based behandelprotocollen voor cognitieve revalidatie na hersenletsel in de klinische revalidatie. Echter, veel mensen ontvangen na hun hersenletsel poliklinische revalidatie waarbij cognitieve problemen op de voorgrond kunnen staan. NRMP is een vorm van cognitieve revalidatie voor mensen die baat kunnen hebben bij informatie en educatie en het leren omgaan met cognitieve problemen in het dagelijks leven door het gebruik van strategieën. Naast een informatiemodule over oorzaken van hersenletsel en mogelijke cognitieve gevolgen, waren trainingsmodules ontwikkeld voor omgaan met tijdsdruk, werken aan geheugenproblemen, grip op planning en omgaan met vermoeidheid. Inmiddels is er naast de originele papieren versie ook een blended care variant en is onlangs de papieren versie NRMP 2.0 verschenen. Daarnaast wordt nu onderzoek gedaan naar de effectiviteit van de online variant bij mensen met cognitieve gevolgen na kanker en wordt ook een toepassing in de GGZ geëvalueerd.

Biografie

Caroline van Heugten is hoogleraar Klinische Neuropsychologie aan Maastricht University. Haar onderzoek richt zich op neuropsychologische behandeling voor mensen met hersenletsel zoals door een beroerte of ongeval. De leerstoel kent drie onderzoekslijnen: ontwikkeling en evaluatie van meetinstrumenten, evaluatie van de klinische en kosteneffectiviteit van behandeling en onderzoek naar factoren die de uitkomst van behandeling beïnvloeden. Caroline van Heugten heeft meer dan 250 internationale peer-reviewed papers gepubliceerd en zo'n 25 promovendi succesvol begeleid. Ze is een van de founders van het Expertisecentrum Hersenletsel Limburg (EHL; www.hersenletsellimburg.nl). Caroline is een van de editors van het eerste internationale handboek over neuropsychologische revalidatie. Ze is nationaal en internationaal bekend om haar toegepaste onderzoek m.b.t. de gevolgen van hersenletsel.

Positive psychology interventions in neuropsychological rehabilitation

Professor Jonathan Evans
University of Glasgow

Positive psychology (PP) is the scientific study of wellbeing. In recent years, there has been a shift in the focus of PP from understanding the factors that contribute to wellbeing to developing and evaluating interventions to improve wellbeing. This presentation will address the question of whether the principles and practice of PP are relevant to brain injury rehabilitation. The development and initial evaluation of a psychotherapeutic approach using PP interventions (Positive Psychotherapy for ABI Rehabilitation - PoPsTAR), along with work on the use of 'character strengths' in goal setting in brain injury rehabilitation will be discussed.

Biografie

Jon Evans is Professor of Applied Neuropsychology at the University of Glasgow and honorary Consultant Clinical Psychologist with NHS Greater Glasgow and Clyde. Jon was the first Clinical Director of the Oliver Zangwill Centre for Neuropsychological Rehabilitation in Ely, Cambridgeshire. In 2000 he was awarded the May Davidson Award by the British Psychological Society in recognition of his outstanding contribution to the development of clinical psychology within 10 years of qualification. He is now Programme Director for the MSc in Clinical Neuropsychology programme at the University of Glasgow. Jon has published more than 200 papers, books and book chapters in the field of cognitive neuropsychology, neuropsychological assessment and rehabilitation. He is President-Elect of the International Neuropsychological Society. He is an Executive Editor of the journal Neuropsychological Rehabilitation and is a co-author of the Behavioural Assessment of the Dysexecutive Syndrome and the Cambridge Prospective Memory Test. In 2018 Jon was awarded Fellowship of the British Psychological Society and also awarded the BPS Barbara Wilson Lifetime Achievement Award for outstanding contribution to clinical neuropsychology. In 2020 Jon was awarded the M.B Shapiro award, given by the British Psychological Society to Clinical Psychologists who have achieved eminence in the profession.

Neuropsychologische behandeling voor ECT gerelateerde cognitieve bijwerkingen. Valt er wat te behandelen?

Dr. Esmee Verwijk
Universiteit van Amsterdam

Zijn ECT (Electroconvulsie therapie) gerelateerde cognitieve bijwerkingen te behandelen? Je zou verwachten dat binnen het arsenaal van bestaande neuropsychologische behandelingen er wel een toepassing bestaat die deze bijwerkingen kan verhelpen of verminderen. Maar weten we dan wel adequaat genoeg wat er mankeert aan de cognitieve vaardigheden van patiënten die ECT behandeling krijgen om de juiste behandeling toe te kunnen passen? Of tasten we nog in het duister? Denkt U mee?!

Biografie

Esmée Verwijk, sinds 2017 werkzaam als klinisch neuropsycholoog in Amsterdam UMC- Medische Psychologie en universitair docent Klinische neuropsychologie aan de UvA. Haar loopbaan startte in de revalidatie, vervolgens in de psychiatrie waar ze dual aan het roer stond van Nederlands grootste ECT-afdeling. Ze onderzoekt cognitieve veranderingen en individuele variabiliteit in gezonde en zieke populaties (depressie; Parkinson; COVID-19) en ook de effecten van hersenstimulatie (ECT en DBS), rekening houdend met factoren die cognitieve prestaties beïnvloeden zoals slaapkwaliteit, stemming en stress. Haar doel is integratie van fundamenteel en klinisch onderzoek op zoek naar voorspellende determinanten en onderliggende mechanismen van individuele cognitieve variabiliteit.

Efficiënte inrichting van routine zorg om te leren van iedere patiënt

Prof. dr. Lenny Verkooijen

In de (medische) praktijk worden dagelijks grote hoeveelheden (zorg)data gegenereerd. Deze data fungeren in toenemende mate als waardevolle bron om inzicht te krijgen in effectiviteit van behandelingen in de dagelijkse praktijk. Lenny Verkooijen laat zien dat efficiënte inrichting van verzameling van deze zorgdata kan worden ingezet voor (gerandomiseerd) onderzoek.

Biografie

Prof. dr. Lenny Verkooijen is Hoogleraar Evaluatie van Beeldgestuurde Behandeling van Kanker bij de divisie Beeld en Oncologie van het UMC Utrecht. Lenny Verkooijen houdt zich bezig met de klinische evaluatie van innovaties, met name van de beeldgestuurde oncologische interventies. Lenny streeft naar vergaande integratie van onderzoek en routine patiëntenzorg, met als doel om nieuwe innovaties snel en efficiënt te evalueren, en bewezen effectieve behandelingen snel bij de patiënt te krijgen.

De puzzel van een goede nachtrust na hersenletsel: wat zegt de wetenschap en hoe vertaal je dat naar de praktijk?

Marthe Ford

Klinisch neuropsycholoog en cognitief gedragstherapeut werkzaam bij Heliomare

Slaapproblemen komen vaak voor bij mensen met niet-aangeboren hersenletsel. Maar liefst één op de drie mensen met een beroerte of traumatisch hersenletsel heeft een slaapprobleem. Slecht slapen hangt samen met een slechtere lichamelijke en mentale gezondheid. Mensen met hersenletsel die slecht slapen rapporteren dan ook meer lichamelijke klachten, cognitieve beperkingen, angst, depressie en pijn. Ook lijkt het erop dat het (neurologische) herstel kort na het hersenletsel minder goed verloopt als iemand niet goed slaapt. Ondanks de hoge prevalentie en ernstige gevolgen van slaapproblemen, is nog weinig bekend over adequate behandeling. In de algemene populatie is cognitieve gedragstherapie voor slapeloosheid bewezen effectief, ook als dit online gegeven wordt. Maar geldt dit ook voor mensen met niet-aangeboren hersenletsel?

In deze presentatie sta ik stil bij de wetenschappelijke evidentie: wat is inmiddels bekend over het effect van cognitieve gedragstherapie bij slapeloosheid na hersenletsel, en hoe vertaal je dit naar de dagelijkse praktijk?

Biografie

Marthe Ford is als klinisch neuropsycholoog / cognitief gedragstherapeut werkzaam bij de polikliniek niet-aangeboren hersenletsel van Heliomare Revalidatie. Daarnaast is ze als promovenda verbonden aan de Vrije Universiteit Amsterdam. Ze heeft bijgedragen aan de ontwikkeling van verschillende online behandelmodules, waaronder de module 'NAH en slaap-waakproblemen'. In meerdere revalidatiecentra wordt deze module momenteel onderzocht op effectiviteit. Haar promotieonderzoek richt zich op slapeloosheid bij mensen met niet-aangeboren hersenletsel. Om dit onderzoek af te ronden heeft ze een onderzoeksubsidie ontvangen van de Hersenstichting.

